

Jaarverslag 2023

Familie- en betrokkenenraad

FBR

ERIKSMA

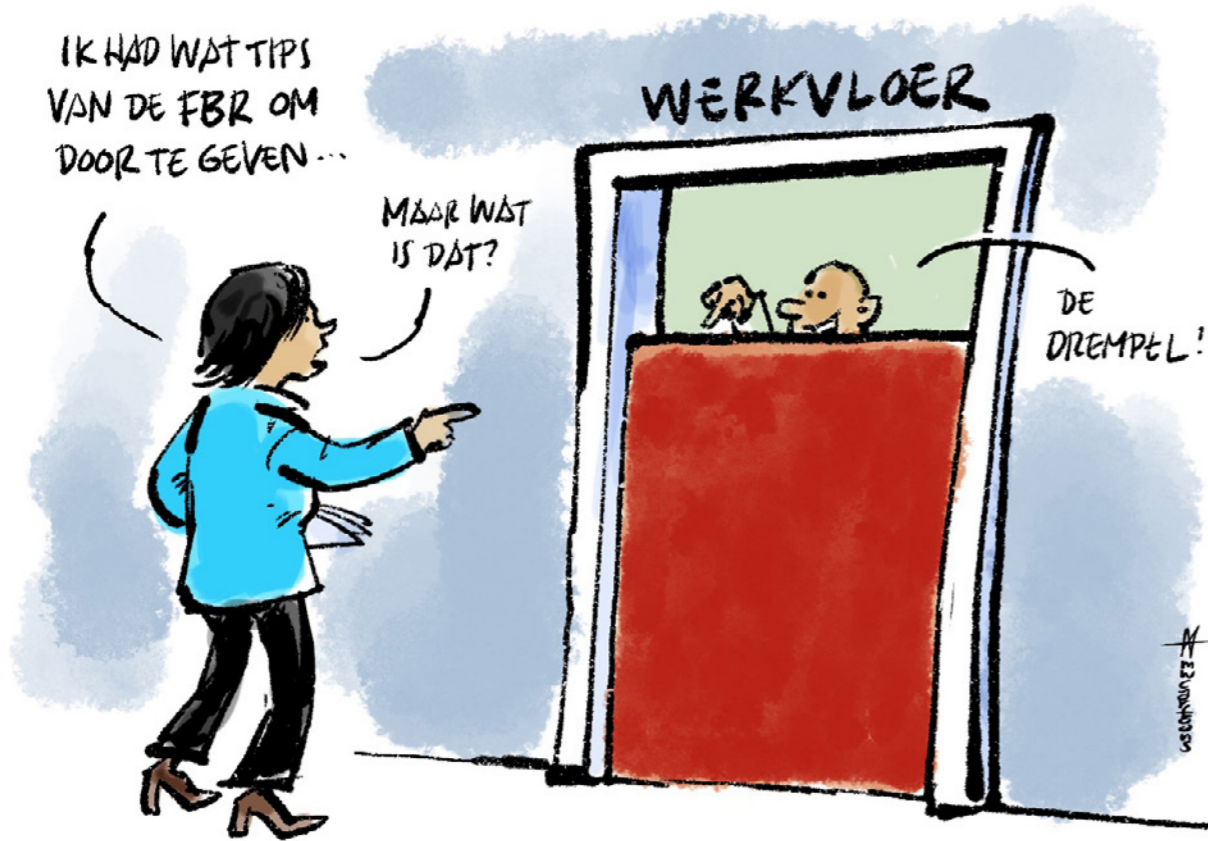

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de familie- en betrokkenen raad (FBR) van Reinier van Arkel. Om inzicht te geven in wat de FBR in 2023 heeft gedaan, maken we deze keer gebruik van beelden. Een keuze uit belangrijke onderwerpen van afgelopen jaar. Naast de cartoons staan de begeleidende teksten.

Over de Familie- en betrokkenenraad

De FBR bestond in 2023 uit negen leden met een familielid in behandeling bij Reinier van Arkel. Ruim 12 jaar geleden is de FBR opgericht door twee bezorgde ouders. Het doel is de kwaliteit van de zorg voor cliënten te verbeteren en/of op peil te houden. Essentieel daarbij is een gelijkwaardige rol voor familie/naasten bij het behandeltraject.

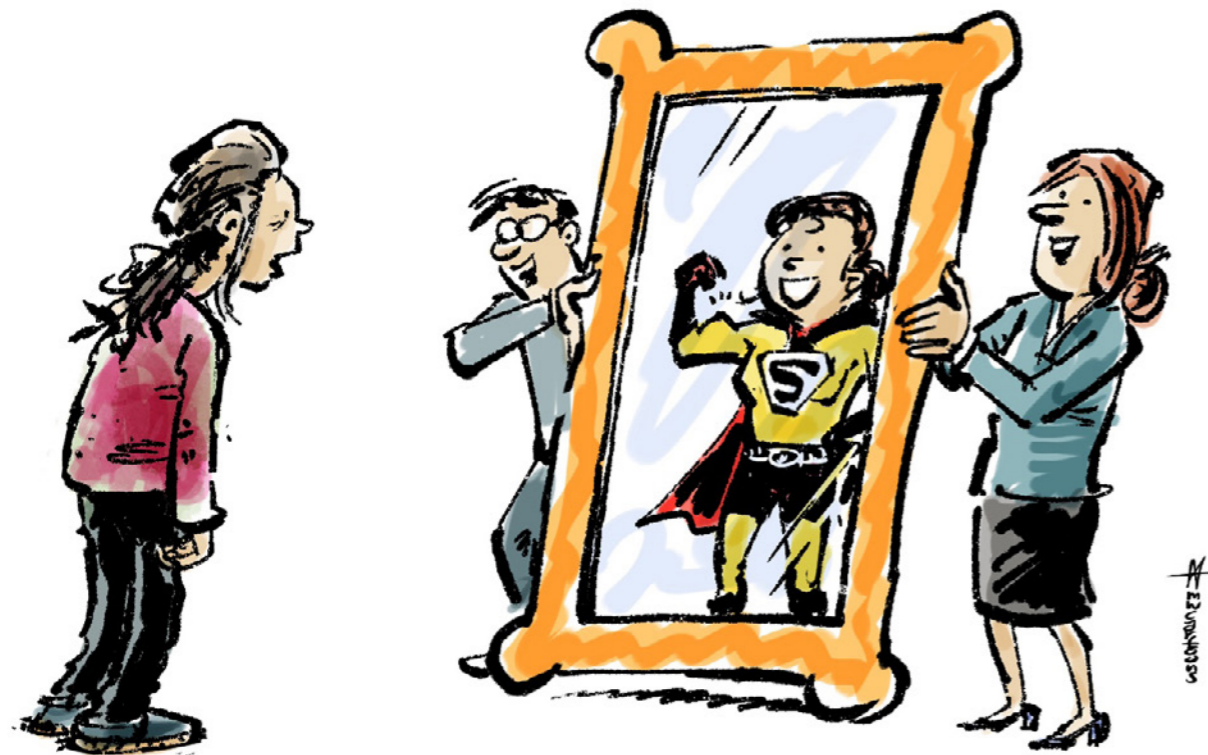
Triade

Het betrekken van familie/naasten bij de behandeling draagt (meestal) sterk bij aan het herstel van de cliënt. Daarom pleit de FBR steeds voor werken in de triade* in de hele organisatie. Dan 'groeit' de familie/naaste mee in het herstelproces van de cliënt en kan de (her)integratie in de samenleving succesvol verlopen.

Het werken in de triade is nog geen gemeengoed. Gelukkig gebeuren er al mooie dingen dankzij de nieuwe ontwikkelingen, maar het kan nog beter.

* triade: gesprekken tussen cliënt, professioneel en familie/naaste in een gelijkwaardige rol waarbij ieder zijn eigen 'expertise' heeft.

VERLIES JE MACHTELOOSHEID OP DE CURSUS...

Cursus 'Samen sterk door triadisch werken'

Als een familielid/naaste in de psychiatrie behandeld moet worden, heeft dit een grote invloed op de familie, het gezin. Verwarring, voortdurende zorgen, ongewilde vermindering van aandacht voor andere gezinsleden, wanhopig zoeken naar de juiste hulp. Zo raken de naasten in een circuit van 'machteloosheid' waaruit ze dikwijls niet weten te ontsnappen.

Speciaal voor deze families/naasten heeft de FBR een cursus 'Samen sterk door triadisch werken' ontwikkeld. Bestaande uit drie belangrijke onderdelen: het lotgenotencontact (samen delen van ervaringen), kennis (over rouw, stress, levensstijl) en simulatiespel, waarin de werkelijkheid wordt nagebootst met een dilemma van de cursist.

In 2023 gaven leden van de FBR drie cursussen. Elke cursus bestaat uit 5 avonden, van 19.00 – 21.00 uur. Hierdoor kunnen cursisten hun veerkracht terugvinden en beter met hun situatie omgaan.

FBR extern actief

De FBR probeert de cursus 'Samen sterk door triadisch werken' landelijk uit te breiden. Daarvoor is een 'train-de-trainercursus' ontwikkeld. Doel is familieraadsleden en familie-ervaringsdeskundigen te trainen zodat zij de cursus in de eigen instelling kunnen geven.

Daarnaast zijn er externe contacten, bijvoorbeeld via de koepelorganisatie MIND (landelijke Familie en Naasten Raad- FNR). Op symposia, familiedagen, kennisfestivals verzorgt de FBR in- en extern workshops en voordrachten. Over de cursus, het ontstaan, organisatie en positie van de FBR binnen Reinier van Arkel, op welke wijze de FBR invloed kan uitoefenen om de zorg voor de cliënten en hun familie/naasten op niveau te houden.

NIET ZO

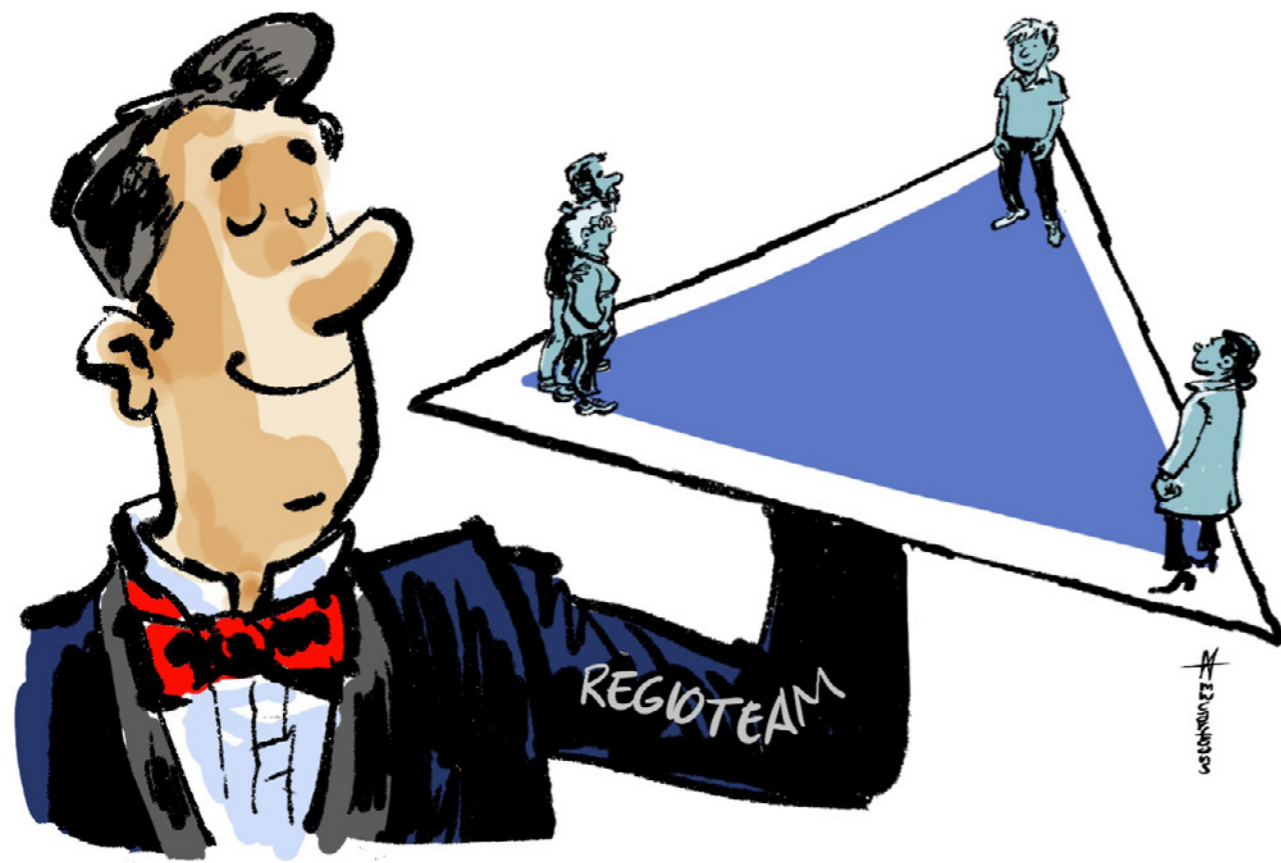
MAAR ZO!

Andere visie op psychiatrie

Heel simpel zou je de 'nieuwe' visie op psychiatrie kunnen omschrijven als: niet de ziekte maar de mens met al zijn mogelijkheden en onmogelijkheden staat centraal bij de behandeling van de psychische aandoening. De vragen zijn nu 'wie ben jij, wat kun je allemaal, hoe functioneer je in de samenleving'. Hoe kun je met hulp van een professional, familie/naasten weer de balans in je leven, die nodig is om te functioneren in de samenleving, terugkrijgen, met behoud, voor zover mogelijk, van de eigen regie.

Van het medische model naar wat nu de netwerkpsychiatrie wordt genoemd. Samenwerken vanuit de ggz met welzijns- en sociale instellingen in de wijk, dichtbij cliënten. De FBR hamert al vanaf zijn ontstaan op het triadisch werken, de basis voor het herstel van cliënten. Dit is in overeenstemming met de huidige visie.

Intern en landelijk praat de FBR mee om deze netwerkpsychiatrie te beïnvloeden en te steunen. Binnen Reinier van Arkel leidt deze visie tot inhoudelijke en organisatorische vernieuwing.

Regioteams in actie

De FBR is betrokken en oefent invloed uit door de deelname aan de ontwikkelingen in regioteams die een andere benadering en methodiek hanteren om de ggz-zorg gestalte te geven. Conform de eerder genoemde netwerkpsychiatrie. Voorbeelden zijn de Herstelondersteunende Intake (HOI) waarbij de 'hele mens' in beeld gebracht wordt en de cliënt er vaak ook zelf achter komt wat zijn sterke en zwakke kanten zijn en waaraan gewerkt kan worden in de therapie.

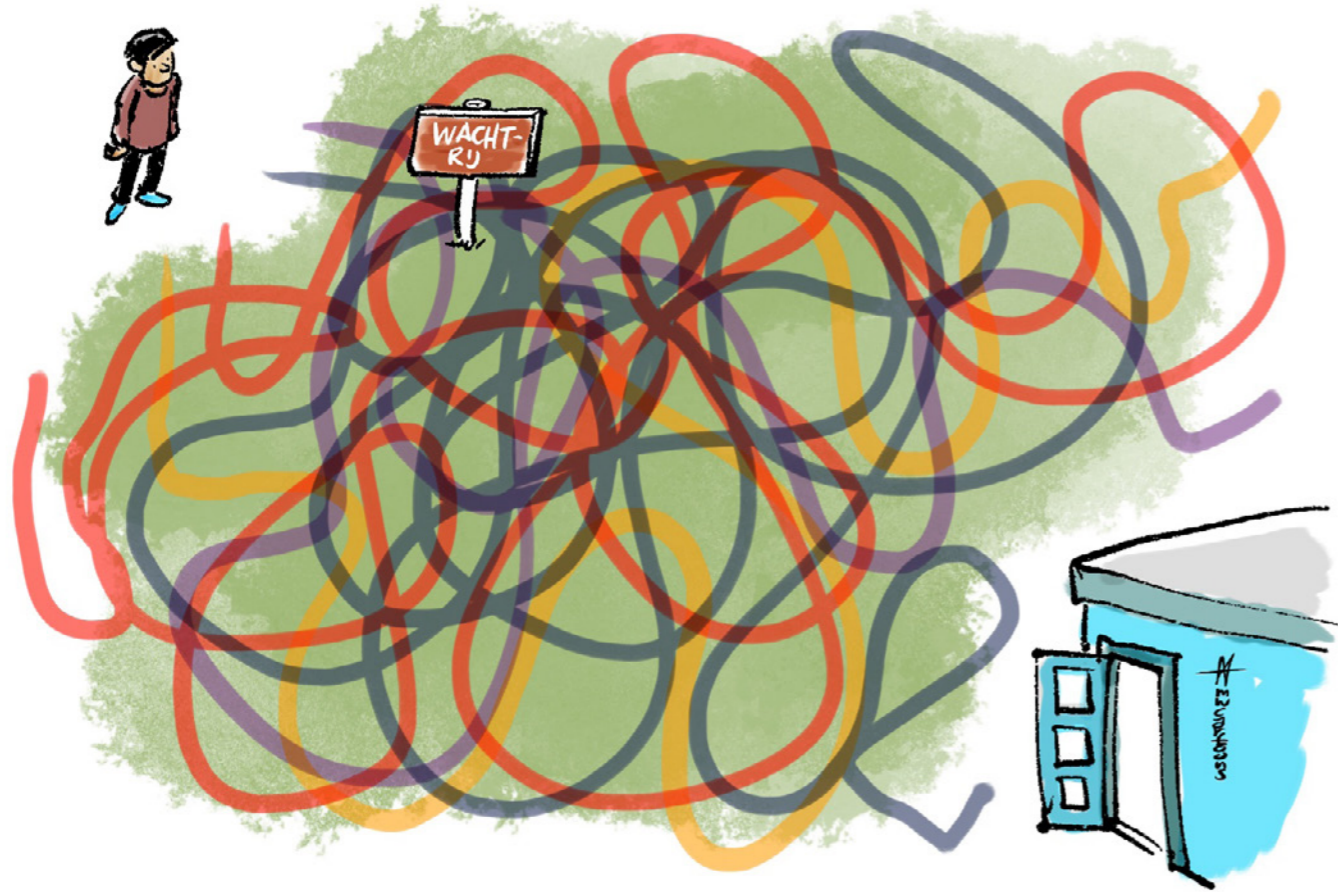
FED: LEREN JE EIGEN ERVARING IN TE ZETTEN
(NADAT JE ECHT GELUISTERD HEBT...)

Familie-ervaringsdeskundigen (FED)

De FBR heeft zelf 5 FEDs in haar gelederen. Om FEDs een officiële baan in de instelling te laten krijgen is een hele stap. Uit onderzoek blijkt dat FEDs een belangrijke (aanvullende) rol kunnen spelen bij het herstel van cliënt en zijn familie/naasten.

FEDs kunnen al van het begin af aan betrokken worden bij de behandeling van cliënten door hen in te zetten als steun voor de familie/naasten. Als niet-professionals hebben zij met hun ervaring (en scholing) een niet-beroepsmatige, meer informele rol in het proces. Zij gaan niet op de stoel van de behandelaar zitten.

Wachlijstproblematiek

Je zult maar een zware depressie hebben en uiteindelijk ten einde raad kiezen om in therapie te gaan. En dan een jaar moeten wachten om in behandeling te komen. Hoe kom ik die tijd door? Dat vraagt de potentiële cliënt zich wanhopig af.

De FBR heeft diverse suggesties gedaan om met deze potentiële cliënten en hun familie/naasten om te gaan in die wachperiode. In teams is dat ook zo hier en daar opgepakt door tussentijdse contacten en suggesties om via internet hulp te krijgen.

Door de nieuwe werkwijze (HOI) in regioteams worden de wachttijden voor cliënten langzaamaan verkort. Ook de samenwerking met de sociale en welzijnssector en de gemeenten (Wmo) kan deels de wachlijsten inkorten (netwerkpsychiatrie kan zo werken!)

AVG, WAT MOET JE ERMEE?

MAAR HET
IS GEWOON EEN
BRIEFKAARTJE
VAN ZIJN TANTE!

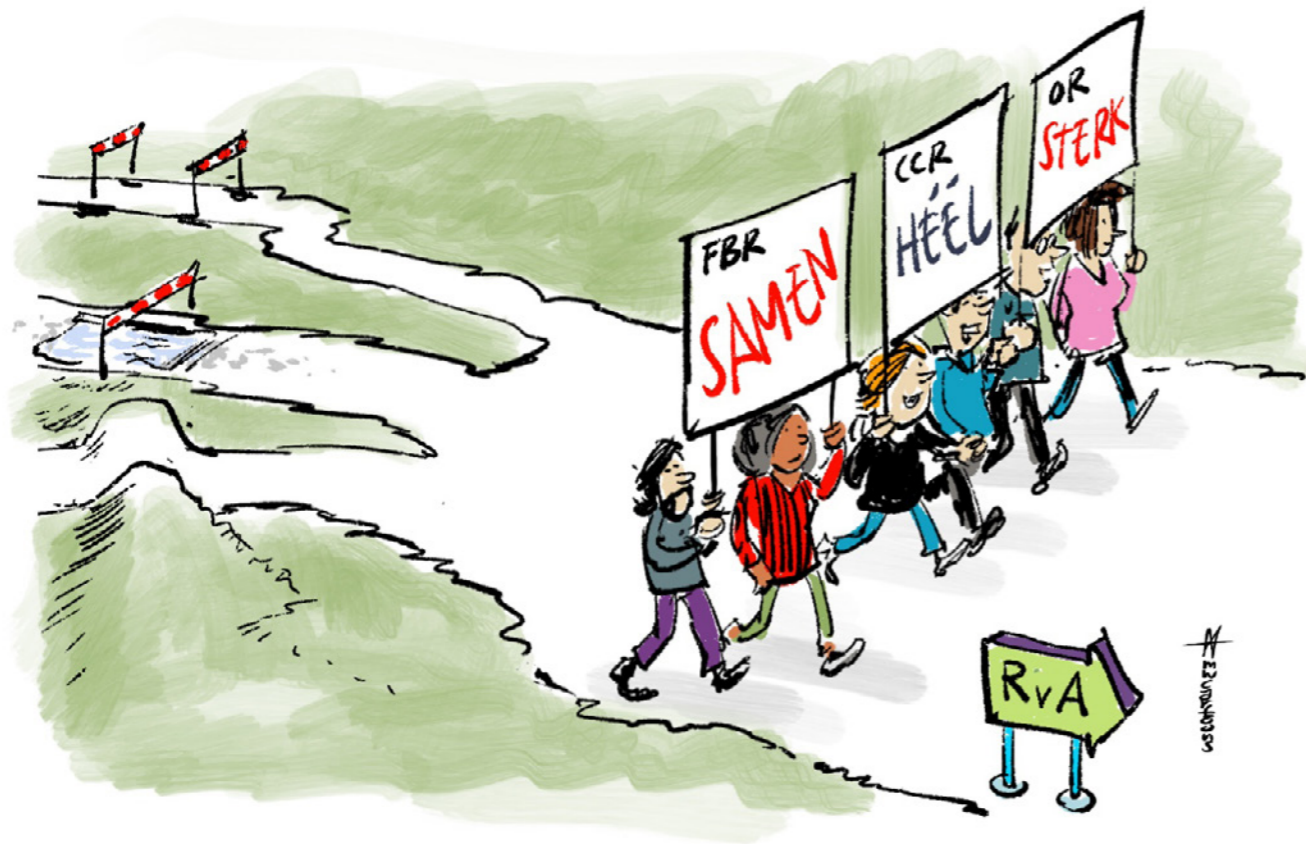

ESJUNIOR

Algemene Verordening Gegevensbescherming (Privacy)

In 2022 nodigde de FBR een AVG-specialiste uit om haar licht te laten schijnen over wat je nu wel en niet kunt met de privacy. In 2023 is er overleg op gang gekomen o.l.v. de FBR om hier een centrale richtlijn in het instituut van de grond te krijgen. Veel medewerkers zijn onzeker over wat ze nu wel en niet mogen t.a.v. de privacy en nemen het zekere voor het onzekere door geen informatie te verstrekken aan familie/naasten met een beroep op hun beroepsgeheim en wetgeving.

Familie en naasten kunnen algemene informatie krijgen over hun naaste met een aandoening. En ze kunnen hun verhaal kwijt aan een behandelaar die niet hun familielid behandelt. Als de behandeling consequent in de triade gebeurt, zijn er geen/minder privacy-problemen.

Samenwerkingsverbanden

De FBR heeft frequent overleg met een vertegenwoordiging met de centrale cliëntenraad en de ondernemingsraad. Daar waar zij gelijke belangen hebben, trekken zij samen op om beslissingen al dan niet te bevorderen in de organisatie.

Een voorbeeld in 2023 was het oplossen of verminderen van de wachtlijsten. Het voorstel van de Raad van Bestuur om de cliënten die zich het laatst aanmelden meteen te behandelen (met de nieuwe methodieken) i.p.v. de (oude) wachtlijsten in volgorde van aanmelding af te handelen, werd als onrechtvaardig beschouwd. De tegenstem van de cliëntenraad werd ondersteund door de FBR.

Opsomming van nog niet genoemde activiteiten van de FBR

- * familieavonden (mede) organiseren
- * overleg en lunches met FACT-teams
- * adolescentenoverleg met medewerkers van Herlaarhof (afgesloten in 2023)
- * volgen en contact met begeleid/beschermd wonen
- * introductie nieuwe medewerkers digitaal en fysiek
- * deelname aan landelijke Familie en Naasten Raad (FNR) van MIND
- * gesprekken met Raad van Bestuur, Raad van Toezicht, management, afdelingen, teams
- * deelname aan Moreel Beraad
- * adviseren over kandidaten: afdelingsdirectie en nieuwe leden van de Raad van Toezicht
- * bijhouden van wetgeving en actuele publicaties over de ggz
- * speciaal op het gebied van publicaties over familie en naasten
- * deelname aan gesprekken met Onderwijsinspectie, ISO-audits en Zorgverzekeraars

Colofon Redactie: Familie- en Betrokkenenraad. Foto's Harold Drost

Els van der Sanden-Paumen
e.vander.sanden@reiniervanarkel.nl

Wera Dillo-Blumenberg
w.blumenberg@reiniervanarkel.nl

Eric van Woesik
e.van.woesik@reiniervanarkel.nl

Harold Drost
h.drost@reiniervanarkel.nl

Tom Oomen
t.oomen@reiniervanarkel.nl

Erin Wagenaar
e.wagenaar@reiniervanarkel.nl

Gabry Boelens
g.boelens@reiniervanarkel.nl

Ine Stegenga
i.stegenga@reiniervanarkel.nl

Mariejanne Gijben
m.gijben@reiniervanarkel.nl

Ondersteuner Linda Schellekens
l.schellekens@reiniervanarkel.nl

